

waardeeren en na den salon van 1920 namen de verwachtingen van haar talent nog toe. Maar ze bleef den kubisten niet trouw en meer en meer begon, na de nog wat hevige kleur en de opzettelijk geometrische teekening, die van lijden en doellooze liefde doortrokken menschelijkheid door te schemeren. Zij werd bekend — ook dank zij dien verafschuwden kunsthandelaar. . . . Verschillende goede werken, waarvan er eenige nog zeer aan den kubistischen tijd herinnerden, kocht hij, schijnbaar met tegenzin en ze verdwenen tegen goede prijzen naar Amerika, Engeland, België. . . .

Maria Blanchard heeft tot haar dood (nog tien jaar) geleefd in een typische cité de la bohème, zooals Parijs er nog enkele bewaart en die met hun kleine atelier-huizen en stille tuintjes aan begijnenhoven doen denken. Eenige vrienden hadden haar geholpen met de huur van zoo'n klein paviljoen (rue Boulard) waar de kans op een rustig bestaan nogal groot scheen. Dat een dergelijke nabijheid van kunst- en andere broeders, die gaarne hun vensters naar de tuinen openen, een cacophonie van radio, gramfoon en andere opdringerige geluiden beteekende, die in het stille hofje nog erger kon zijn dan in een andere ombouwde grootsteedsche binnenplaats, spreekt van zelf. Maar minder begrijpelijk is, dat de kunstenaress zoowel haar werk als haar leven, dat reeds te kort zou blijken om de volle maat van haar schepping te geven, schijnbaar opzettelijk bemoeilijkte door allerlei complicaties uit te lokken.

Was zij omstreeks 1925 los van elke school en leerstelling, tevens werd bevorderd, dat ze vrij kwam van vroegere systemen doordat zij zich brouilleerde met eenige kunstenaars, die in de mode waren. Een Belgisch amateur kocht geregeld van haar en wéér had ze contracten met twee kunsthandelaars kunnen sluiten. Want voor de particuliere transactie bleek ze toch weinig geschikt: ze kon moeilijk van haar werk scheiden, zelfs aan vrienden verkocht ze met tegenzin, eerder gaf ze weg aan de allerbeste. Een koper protesteerde soms, dat er van een begeerd werk, replieken, althans veel op herhalingen gelijkende pastels of schilderijen zouden gemaakt worden, doch, eerder zou de koop mislukken dan de schilderes van haar voornemen afzien!

De Belgische amateur en vriend overleed, de crisis naderde en toch liet zij — van geleend geld — een hulpbehoevende zuster met kroost uit Spanje bij zich komen. Zoowel uit behoefte aan actie en expansie, als door medegevoel, bleef ze compliceeren (ze liet een atelier bouwen boven haar paviljoen, ze ondernam een pension, hoewel zij zich nauwelijks tijd gunde voor eigen voeding, huurde nog een aangrenzend paviljoen enz.).

Behalve haar kunst mislukte haar natuurlijk alles: ondanks de contracten — schrijft de biografe — gelukte het haar niet één keer, in haar geheele leven, om een bedrag in handen te krijgen, dat een veilig bestaan gedurende de eerst volgende dertig dagen beteekende! En zoo bleef het tot kort voor haar dood, toen een hevig lijden haar het werken onmogelijk maakte: haar naastbestaanden erfden niets dan eenige schilderijen, schulden en een proces.